

Eesti oma tuumajaamast tuleb rääkida

Üheks teguriks, millest inimkonna heaolu sel sajandil kõige rohkem sõltub, on ilmselt tuumaenergeetika. Mõistagi energiaprobleem laiemalt, kuid just tuumajaamad on need, millega fossiilkütuste vähendamine uute allikate leidmiseni üle elatakse. Samas tekitab tuumaenergeetika tugevaid emotsionaalseid tõrkeid, mis paratamatult puudutavad ka poliitikutuid. Neid tõrkeid tuleb murda, olen veendunud, tuumaenergeetikast tuleb rääkida, et ühiskond selle mõttega harjuks.

Sõandasin 2007. aastal sõna võtta Eesti oma tuumajaama teemal. Ehkki seda refereeriti Delfis, ei järgnenud tavapäraselt netisõimu, vastupidi, kommentaarid olid heatahtlikud. Idee on kosunud ja täna võin Eesti Energia nõukogu liikmena kinditada, et häirjal hoitakse sarvist. On konkreetne koostööprojekt USA arendajaga, mis töötab anda tulemuse juba järgmise kümnendi lõpus. Aga taas näib mulle, et poliitilist survet on juurde vaja, sest majandusministri retoorika on muutunud pigem ettevaatlikuks, et mitte öelda tõrjuvaks.

Tuumajaam tähendab kõige odavamalt elektrienergiat. Ennetamaks kriitikat, täpsustan, et jaama rajamiskulud on suured, ja uue jaama kapitalikulud on paratamatult kõrgemad kui vanadel, oma eluea lõpul jaamad. Aga kütuse hind moodustab elektri omast tema puhul väga väikese osa ning ta kallinemine ei ole nii koormav kui teiste kütuste puhul.

Tuumaanergetika tähendab ka suuremat energijulgeolekut, kel jaam olemas, on ka stabiilne baasvajadus kaetud. Praeguse projekti puhul tähendaks kaks väikest, 330 MW reaktorit rohkem kui süvine miinimum. Enamuse vajadusest peame ülejäänud aastaegadel aga katma muudetavate võimsustega jaamade arvel, nii et põlevkivi või taastuenergia jäävad.

Julgeolekut tähendab ka tõsiasia, et kütust pakuvad lääneliku demokraatiaga liitlased, eeskätt Kanada ja Austraalia, mitte fundamentalistlike kalduvustega mittedemokraatiad. Kütust jätkub sajanditeks, mistõttu maailmas on alanud uus tuumajaamade ehitamise buum.

Siiski on tuumaenergeetika suured hirmud seotud just julgeolekuga. Kuid kaasaegsed jaamad on ohutud. Ka on nad keskkonnasõbralikud. Eraldi lahendamist nõuab jäätmete probleem, kuid meie projekti puhul on see reaktori arendaja kohustus. Võtmeteema on ka koht, milleks Eesti puhul sobib ilmselt

Põhja-Eesti. Praegu on Looe-Eesti esimene eelistus, kuigi veel üle-eelmisel aastal näis sobivaim Sillamäe.

Jürgen Ligi

Uudis

Kärdla soovib sadama rajamisega jätkata

Kohalik elu

Risti vallas valmib uus staadion

Aktuaalne

SMS-laenudele pandi pidur peale

Valitsuses

Sotsiaalminister: suurim probleem on tööpuudus

Torutööd Kuressaares.

Kuressaares peab linnavõim elanikega dialoogi

Kuressaare linnavalitsus korraldab foorumite sarja, kus käsitletakse linlastele huvipakuvaid kommunaalteemasid. Kohale tulevad oma ala spetsialistid, kes annavad nõu ja vastavad küsimustele. Sel aastal on jõutud korraldada juba kaks foorumit.

Esimesel kokusaamisel räägiti jäätmemajanduse korraldamisest kortermajades. Teisel korral aga veemajanduse teemadel.

Kuressaare jäätmemajandus

Viimase kahe aastaga on Kuressaares jäätmemajanduse korralduses toimunud olulisi muutusi. Elanikud läksid hästi kaasa jäätmete sorteerimise kohustusega. Suvel suletakse linna teenindanud Kudjape prügilat ning valmib jäätmajaam.

Kõik esinejad rõhutasid koostöö vajadust nii ühes majas elavate inimeste kui ka mitme naaberaja va-

hel. Nii saab otstarbekamalt maad kasutada, et prügikonteinereid paigutada ja seda majandusosa kortermajade juures ka ilusamaks muuta.

Linna veemajandus – arengud ja hetkeseis

Teisel foorumil tuli juttu käimasolevast kogu linna hõlmavast vee- ja kanalisatsiooniprojektist, vee hinna kujunemisest, mitut omavalitsust teenindavast ASist Kuressaare Veevärk. Kiita tuleb joogivee kvaliteeti Kuressaares.

Kui dialoog toimib, siis on kergem lahendada omavalitsuse ees seisvaid ülesandeid, see on teada tõsiasi.

saares. See on hea ja kannatab võrdluse välja igas mõttes, eriti maailma mastaabis, sest järjest kasvab nende linnade arv, kus kraanist tulevat vett ei saa keetmata juua ega isegi hambaid pesta. Teemakohased ettekan-

ded olid abilinnapea Kalle Koovalt ja ASi Kuressaare Veevärk juhtidelt.

Dialoog lihtsustab omavalitsuste tööd

Kuressaares on 349 kortermaja 4535 korteriga. Neist 108 tegutsevad korteri- või elamuühistuna, millest omakorda 62 on registreeritud Äriregistris. 38 korteriühistut on Kuressaare Korteriühistute Liidu liikmed ning nende ühistute liikmetele korraldab liit regulaarselt ümarlaudu väga erinevatel teemadel. Kõik korterites elavad inimesed korraka saali ei mahu ja kindlasti polegi huvilisi nii palju, ometi loob see linnarahvale lisavõimaluse astuda dialoogi nii juristi, elumute haldaja, kogemustega korteriühistu esimehe kui ka linnavalitsuse vastava valdkonna inimestega.

„Kõikide linnade tulevikule aitab kaasa hea dialoog oma linna elanike ja ettevõtjatega. Kui dialoog toimib, siis on kergem lahendada omavalitsuse ees seisvaid ülesandeid, see on teada tõsiasi. Selgitades ja arutades

Urve Tiidus

koos asjahuvilistega igapäevaelu puudutavaid teemasid, saab kavandada paremaid teenuseid ja mõista kodanike vajadusi,“ rääkis Kuressaare linnaapea Urve Tiidus. Meer lisas, et Kuressaare on aastaid jaganud väikseid projektitoetus korteriühistutele: Need võimaldavad ühistute kaasfinantseerimist ühisprojektidele, mis mõjutavad ka linnaruumi. Varasemalt on pakutud hoovialade korrastamise toetust, tänava on päevakorras prügi- majade rajamise toetus.

Kärt Luik

Juhtkiri

Uute lootuste kevad

Üks ettevõtja ütles aasta alguses ilusasti, et just keerulistel aegadel hakkatakse rohkem mõtlema selle peale, mis on tegelikult tähtis. Inimsuhted tõusevad esiplaanile, lähedased saavad tähtsamateks kui äripartnerid. Hoolivust ja armastust peaks rohkem olema. President manitses oma aastapäevakõnes, et ebakindlus ja teadmatus homse ees on kasvanud tasemele, mida me pole aastaid näinud. Kogu maailmas.

Üheks lahenduseks on mitmel mandril välja pakutud massiivne riigiabi. Raha juurdetrükkimine, isegi selle otse inimeste arvele kandmine nagu on juhtunud Jaapanis ja USAs, ei ole esialgu leevendust toonud. Trükipressid ei asenda tegelikku majandust. See kiratseb. Eestis teatakse seda hästi, aga kas mujal ka teatakse?

Kas töö leidmine on eeskätt töötuks jäänud inimese, riigi, omavalitsuse või veel kellegi kolmanda mure? Tegelikult kõikide nimetatute. Kuidagi ei saa nõustuda tuntud ajakirjaniku ilkuva arvamusel, ühes muidu igati ontlikus telesaates, et nii nagu ajakirjandus hakkas kirjutama töötute arvu suurenemisest, nii hakkasid ka poliitikud kohe asja vastu huvi tundma ja tööturuametit külastama.

Aeg on üle saada vastandumisest, mis heidab erinevatesse leedidesse ettevõtjad ja riigiametnikud, ajakirjanikud ja poliitikud, noored ja vanad, pealinlased ja ülejäänud Eesti elanikud. Kõik need, kes peavad homset tähtsamaks, kui minevikujäänut, peavad koos pingutama, mitte üksteist süüdistama.

Suurim oht ongi loobuda ise pingutamast. Valmis lahendusi ei ole olemas. Nende pakkujad on populistid, ei enam. Eestis seni tehtud otsused pakuvad meile suure eelise: me ei ole õpitud abituselise hooletuks muutunud. Suurim võimalus on aga enese tarkuse ja teotahte liitmine teiste inimeste omaga. Eesti jätkuva edu võti on isetegemise tahtmine ja vähem aega, mis veedetud kirudes või norutades.

Keeruliste aegade tähtsaim õppetund on, et need panevad mõtlema, lahendusi otsima. Kerget valikuid enam ei ole. Kaasatriivimise võimalus puudub. Algaval kevadel ja eesootaval suvel tuleb meil kokku hoida nii raha säästmise mõttes, kui üksteisele küünarnukitunnet pakkudes. Siis on lootust, et uuel sügisel oleme üheskoos uuele edule lähemal kui praegu.

Kärdla soovib sadama rajamisega jätkata

Majanduslikult keerulised ajad ei ole jätnud puudutamata ka Hiiumaa pealinna Kärdlat. Hoolimata kokkuhoiuvajadusest soovitakse mõndagi linnale olulist ära teha ka tänavu.

Kärdla linnaeelarve koostamine on olnud karm nagu ilmselt igal pool ja ütleb esmapilgul päris ehmatavad numbrid. „2008. aasta eelarve oli Kärdlas 63 miljonit krooni, 2009. aasta oma kavandame 42 miljonit,“ lausub Kaljula täpsustades, et sellele peaks siiski lisanduma 13 miljonit krooni sihtotstarbeliselt õpetajate palgarahaks eraldatavaid vahendeid. Ometi on eelarve vähenemine pea kümnendik – 5 miljonit krooni.

Jätkub sadama projekteerimine

„Kaheksa protsenti vähendame palgafondi nii valitsusel kui allasutustel. See teeb ligikaudu kaks miljonit krooni. Ülejäänud osa püüame majandamiskulusid kokku hoida. Loodame praeguste prognooside alusel, et ei pea tänavu enam negatiivset eelarvet tegema,“ selgitab mees. Aga ega see päris selge ole, mida aasta toob. Tulumaksu laekumine vähenes Kärdlas näiteks jaanuaris 16 protsenti.

Kõige tähtsam, millega Kaljula sõnutsi siiski loodetakse jätkata, on Kärdla sadama projekteerimine. „Projekt

Kärdla linnaeelarve koostaja Anton Kaljula.

saab valmis aprillikuu lõpuks. Projekteeerimine läheb kokku maksma 2,3 miljonit krooni ja poole sellest summast maksab Ettevõtjate Arendamise Sihtasutus. Kohe peale projekti valmimist hakkame otsima võimalusi, kuidas ehitusega alustada. Loodame siin Euroopa Liidu programmide abile. Sadamat on Kärdlas oodatud juba aastakümneid,“ ütleb linnaeelarve koostaja.

Toru- ja teetööd

Jätkuvad ka kanaliseerimistööd. Kärdlas saab sellel aastal uue torustiku rida tänavaid. „Lisaks torude paigaldamisele tahame korradada Metsa ja Nõmme tänavad ning veidi mujalgi linnas, kuigi ka teede- ja tänavate kuluvat raha tõmbame eelarves kokku,“ räägib Anton Kaljula plaanidest. Koos

Loodame praeguste prognooside alusel, et ei pea tänavu enam negatiivset eelarvet tegema.

noortekeskusega alustati hiljaaegu skate-pargi planeerimist. Rulatajatele ja rulluisutajatele soovitakse praeguse noortekeskuse kõrvale rajada ruum, kus ka halbade ilmade ajal oleks võimalik lemmikharrastusega tegeleda. „Leader programmist loodame saada selle plaani elluviimiseks raha ja aasta lõpuks peaks valmima projekt, milles osalevad ka lastekaitseliit ja Kärdla noortekeskus,“ ütleb Kaljula. **ETI**

Noortekeskus täitis ammused unistused

Veebruarikuu lõpul avati esimene Ridala valla noortekeskus Panga külas. Juba päevadel vahetult enne avamist oli külalisteraamatus üle kolmekümne noore inimese nime.

Kohta, kus noored saaks koguneda ning oma tegemisi teha, on oodatud neli aastat – alates sellest ajast on Ridala vallas oma noorsootöötaja.

Noortekeskus loodi Panga küla endise baari ruumidesse, kus tänu eurovahendite said kõik kasutatavad ruumid uue välimuse ning väga hea sisustuse. Noored on väga rahul, sest nende käsutuses on arvutid internetiühendusega, kodukino süsteem filmiõhtute tarbeks, piljardilaud, lauajalgpalli mängulaud, kööginurk ja kaminasaal. Selliseid võimalusi ei osanud neli aastat tagasi keegi isegi unistada.

Kvaliteetsemad teenused, kvaliteetsem noorsootöö

Keskuse projekti kogumaksumuseks oli pisut alla miljoni krooni. Ligi 800 000 saadi eurovahenditest ning pea

Pildil vasakult noortekeskuse juht Leana Tšmir, valla noorsootöötaja Urve Sarapik ning Ridala vallavolikogu liige Reimo Nebokat uhiut lauajalgpalli mängulauda katsetamas.

100 000 andis omaosaluse kattedeks Ridala vald.

Noortekeskus hakkab pakkuma erinevaid noorsootöö teenuseid ja samuti tegema koostööd erinevate

organisatsioonidega (kool, politsei, noorte ühendused jpt). Nüüd on noorsootöö võimalik veelgi parema kvaliteediga pakkuda, kuna varasemalt oli kogu tegevus suunatud välisele

tegevustele. Avatud vaba aja veetmise koht noortele on Läänemaal juba üheksas noortekeskus.

Reimo Nebokat

Marek Topper perega.

Marek Topper muudab Läänemaal elu paremaks

Risti vallas ehitusnõunikuna töötav Marek Topper juhib Reformierakonna maakondlikku organisatsiooni Läänemaal.

Reformimeelset maailmavaadet omas Marek juba ammu, aga erakonda astus ta Lauri Luige ja Kalev Kallemetsa kutsel. Kohe peale erakonnaga liitumist moodustati ka Kullamaa piirkondlik organisatsioon ja selle esimeheks valiti Marek. Peale seda liitusid ka teised aktiivsed kohalikud reformimeelsed ja praeguseks on kokku saanud juba 15liikmeline hea meeskond, kes teeb tööd, et võita järgmised valimised Kullamaal.

Läänemaa maakondliku organisatsiooni juhiks valiti Marek enne 2007. aasta Riigikogu valimisi. Sellest

ajast alates on juurde loodud mitu piirkondlikku organisatsiooni ja liikmeskond on kasvanud üle kaheksa. „Praeguseks väljakutseks on loomulikult võita 2009. aastal toimuvad europarlamenti ja kohalike omavalitsuste valimised,“ ütleb Marek.

Miljoneid investeeritud

Küsimuse peale, mida ta oma koduvalla Kullamaa heaks tahaks teha, ütleb Kullamaa volikogu liige Marek, et ta püüab asju suuremalt ette võtta. „Praegu on oluline, et tervel Läänemaal elu paremaks läheks. Oleme viimastel aastatel koostöös aktiivsete inimestega toonud Läänemaa eri paiguste miljonite kroonide eest investeeritud,“ räägib Marek. Loodud on külaplatse, laste mänguväljakuid, spordirajatisi jne. Otseselt enda teeneks peab

mees Risti jalgpallistaadionile 700 000 krooni eraldamist riigieelarvest ning Kullamaale üle 650 000 krooni toomist, et arendada lastemänguväljakuid.

Mitte alati pole Marek olnud tubasel tööl. Kümne aasta eest koondati Topper politseireformi käigus konstaabli ametist, mida mees seitse aastat pidanud oli. „Kui üks väljakutse saab otsa, on ju alati palju võimalusi ees,“ vihjab Topper sellele, et tollaeg-

Praegu on oluline, et tervel Läänemaal elu paremaks läheks.

se konstaabli koha koondamisega võib paralleelse tuua ka praeguse majanduse kontekstis. Kui oled ise hakkaja,

saad üle igast raskusest. Peale politseireformi suundus Marek tööle Kullamaa vallavalitsusse, kus hakkas tegema kommunaalnõuniku tööd.

Hobiks jahindus

Ajast, mil Marek konstaabliametist pidas, oli tal kaks politseikoera, seetõttu tegeleb Topper hobi korras ka koerte dresseerimisega. Pea kakskümmend aastat on Marek tegelenud jahindusega. Aktiivse jahiseltsi liikmena on ta aidanud jahiseltsile kirjutada projekte, mille raames on saadud raha jahilasketiiru rajamiseks.

Oles elanud terve elu Kullamaal, on Topper oma kodukoha ja Läänemaa tulinahiline patrioot ning teeb kõik, et edaspidigi kaasa rääkida Kullamaa valla ja terve Läänemaa arengus.

Tõnu Parbus

Lühidalt

ÄRIPÄEV: ANDRAS KRALLA

Reformierakondlased jagasid naistepäeval lilli

Naistepäeval, 8. märtsil jagasid reformierakondlased Läänemaal naistele lilli. Lilleõie sai üle 400 naisterahva üle terve Läänemaa. „Sõitsime läbi suuremate asulate ning kõik naisterahvad, keda kohtasime, said meilt ka lilleõie.“ ütles Reformierakonna Läänemaa MKO arendusjuht Tõnu Parbus. Seekord sõideti läbi Lihulast, Kullamaalt, Koluverest, Ristilt, Taeblast, Uuemõisast ja lõpetati Haapsalus. Tegemist on teistkordse üritusega, millest püüame teha traditsiooni. Eelmisel aastal jagasime umbes 300 tulpi. Üldiselt on inimesed positiivselt meelestatud ning meelitatud ka tähelepanust,“ oli Parbus rõõmus. Suur abi kampaaniate tegemisel on meil noortest, kuid aitavad ka vanemad. Sel aastal teistkordselt lõi kampaaniat kaasa ka Riigikogu liige Lauri Luik.

SCANPIX: URMAS LUIK, PÄRNU POSTIMEES

Sindis peetakse laste heaolu tähtsaks

Eesti vanim järjepidevalt tegutsenud lasteaed – Sindi lasteaed tähistab oma 115. sünnipäeva. Sel aastal plaanitakse alustada ka lasteaia renoveerimistöödega.

1892. aastal asutatud Sindi lasteaed tähistas juubelit mängupidude ja kontsertidega lasteaia erinevate vanuseastmete põnnidele, töötajatele ja külalistele.

Sindi linnapea Mati Mettus arvab, et küllap on pikaajalise taga piisavalt suur vajadus lasteaia järele. „Ju siis on pisipõnne palju,“ ütleb Meer.

Tuleviku suhtes on Mati positiivne, nimelt plaanitakse alustada lasteaia renoveerimistöödega juba mõne kuu pärast. „Remont hõlmab kogu kinnistut!“ räägib Mettus ning loodab, et kopp peagi maasse lüüakse.

Plaanis on luua juurde ka üks lasteaiarühm, vajadus selleks on olemas. Praegu on Sindi lasteaias 170 last ja 48 töötajat, 27 neist on pedagoogid.

Kevadel valmib Risti vallas uus staadion

Läänemaal Ristil on viimastel aastatel sportimisvõimalused oluliselt paranenud, sest valminud on võimla ning ehitatakse ka staadioni.

Läänemaal Risti vallas oleme lähtunud sellest, et tervis on oluline individuaalne ja rahvuslik ressurss. Igal inimesel peab olema võimalus teha tervislikke valikuid, mis on oluliseks eeltingimuseks kogu ühiskonna edukaks sotsiaalseks ja majanduslikuks arenguks,“ räägib Risti vallas Reformierakonna piirkonnaorganisatsiooni juhtiv Merike Plaas.

Vastab tõele, et terved inimesed on produktiivsemad, vajavad vähem kulutusi sotsiaal- ja tervishoiuteenustele, neil on rohkem võimalusi osa-

Risti saab peagi staadioni.

leda sotsiaalses, poliitilises ja majanduselus.

„Üldeesmärgiks oleme võtnud saavutada inimeste elukvaliteedi tõusu, et

tagada igatüüpi maksimaalselt parim võimalik tervis. Oleme loonud tingimused, et meil ja meie lastel oleks siin võimalikult hea elada,“ ütleb Merike.

Reformierakond on Risti valda aidanud võimla ehitusel 9 miljoni krooniga ja praegu ehitatavat staadioni on toetatud 700 000 krooniga.

„Võimla on kasutuses väga aktiivselt, uutele trennidele on raske vaba aega leida,“ räägib Plaas. Nüüd ootavad spordisõbrad kevadet, sest siis valmib ka staadion.

„Meie vallas on aktiivsed noored mehed, kes praegu käivad jalgpalli mängimas ja treenimas naabervaldades. Kevadel saavad nad mängida oma koduväljakul ja olla sportliku eluviisiga eeskujuks ka noorematele,“ leiab Merike.

Suur kasu võimlast ja staadionist on ka kooli- ja lasteaiaperel, kes ootavad juba pikisilmi kohta, kus eakaaslastega mõõtu võtta. **ET**

Tasub teada

Riigikogu liige Lauri Luik

Gümnaasiumi sisseastumiskatsed seadustati

Riigikogu võttis vastu põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse muudatuse, mis likvideerib gümnaasiumi sisseastumiskatsete läbiviimise senised seaduseriivid.

Riigikogu kultuurikomisjoni liikme Lauri Luige sõnul tingis seadusemuudatuse Riigikohtu otsus, mille kohaselt ei luba kehtiv seadus õpilaste gümnaasiumisse vastuvõtmiseks täiendavaid katseid korraldada. „Ometigi on gümnaasiumi sisseastumiskatsete korraldamine koolide pikaldane praktika,“ kommenteeris seadusemuudatust Luik.

Luige sõnul ongi eesmärgiks kehtestada koolide senisele praktikale seaduslik alus. „Seni kehtinud seaduse kohaselt oleks pidanud gümnaasiumisse vastu võtmiseks arvestama vaid põhikooli lõpetamise tulemusi. Kehtinud süsteemi üks ühele järgimine oleks tekitanud aga õpilaste gümnaasiumitesse vastu võtmisel palju segadust,“ lausub Luik.

Vastu võetud seadusemuudatus tagab gümnaasiumiastme ühtlase kvaliteedi, mida ei ole võimalik saavutada üksnes põhikooli lõpetamise tulemuste võrdluse abil.

Koolid saavad jätkata seadusega kooskõlastatud senist praktikat juba käesoleval kevadel.

Toomas Viks

Raidma: NATO sõnum olgu selge

Riigikogu riigikaitsekomisjoni kohtumisel Suurbritannia parlamendi kaitsekomisjoniga olid kõne all kahe riigi kaitsekoostöö ja julgeolekuolukord pärast Venemaa-Gruusia konflikti.

Briti parlamendisaadikute sõnul on nende eesmärk mõista, missugused on Venemaa-Gruusia konflikti tagamaad ja mis Venemaal toimub. Kohtumisel toimus elav arutelu NATO kollektiivkaitse nähtavusest ning mõjust Euroopa ja Venemaa suhetele.

„Kuna Suurbritannia kaitsekomisjoni delegatsioon tuli just Moskvast ning Riigikogu riigikaitsekomisjoni delegatsioon Washingtonist, oli hea võimalus jagada kohtumistel kogutut. Meie sõnumi ühese mõistmise nimel on taolised parlamentaarsed kahepoolsed kohtumised väga olulised,“ märkis riigikaitsekomisjoni esimees Mati Raidma.

Kohtumisel rõhutati Eesti ja Briti kaitsejõudude head koostööd Afganistanis ja sidemeid läbi Eesti Vabariigi 90 aasta pikkuse ajaloo. Mõlemad pooled kinnitasid, et Afganistani puhul on tegemist Eesti ja Briti reaalse ja eduka sõjalise koostööga.

Raidma hinnangul on oluline jätkata dialoogi NATOga liitumise küsimuses nii Gruusia kui ka Ukrainaga, vaatamata teatud tagasilöökidest Gruusias ja Ukrainas ebakindlusele. Lisaks peab Euroopa Gruusia sündmusi silmas pidades palju aktiivsem olema oma naabrussuhtel, seda ka Aserbaidžaanis, Armeenias, Moldovas ja Valgevenes.

ET/Riigikogu pressiteenistus

Riigikogu pani SMS-laenu intressile piiri

Riigikogu võttis ühehäälselt vastu eelnõu, mis kehtestab SMS-laenu intressidele paindliku piirmäära.

Vastuvõetud seadusemuudatus pöörab ümber tõendamiskohustuse ja seab selle laenuandjale, luues olukorra, kus kehtestatud piirmäärast suurema krediidi kulukusega tehingut peetakse heade kommetega vastuolus olevaks juhul, kui laenuandja ei tõenda vastupidist.

Tarbijakrediitdilepingute juures eeldatakse, et kui tasutav krediitkulukuse määr ületab krediidi andmise ajal Eesti Panga viimati avaldatud keskmist tarbimislaenu kulukuse määra enam kui kolm korda, peetakse vastastikuste kohustuste väärtust heade kommetega vastuolus olevaks.

Reformierakondlane Taavi Rõivas ütles Teatajale muutusi selgitades, et justiitsminister Rein Langi algatatud seadusemuudatus on esimene tõsine samm röövellike intressimäärade SMS-laenude piiramiseks. „Kui seni tegutsesit õiguslikus vaakumis, kus kõik oli näiliselt lubatud, siis nüüd

Taavi Rõivas on rahul, et Riigikogu asus liigkasuvõtjaid ohjeldama.

kehtib SMS-laenudele sarnane reeglistik pankade poolt väljastatavate laenuodetega,“ selgitas Rõivas.

Silver Pukk

Alternatiiv kiirraenu pakujale

Ülikõrgete laenuintressidega SMS-laenudele on konkureerivaks laenu-teenuse pakujaks hiljuti turule sisenenud uus nähtus – sõbralaen. Tegemine on internetikeskkonnaga, kus üks eraisik saab anda teisele eraisikule oksjoni tulemusel kokku lepitud intressimääraga laenu. Selle teenuse puhul ei ole vahendajaks ühtegi ettevõtet, panka ega muud finantsasutust. Loodetavasti muudab see ka kiirraenu turul intresside väiksemaks ning vabal turul konkurents on tervendav nähtus iga teenuse puhul.

Soov teisi abistada on eestlastel olemas

Kui veel kümme aastat tagasi vajas Eesti ise arenguabi, siis nüüd oleme aasta aastalt järjest enam muu maailma riike abistama hakanud.

Aasta tagasi asutatud mittetulundusühing Mondo koondatakse endas inimesi, kellel igapäevatöö kõrval olnud tegemist ka rahvusvaheliste humanitaararenguabi projektidega ÜRO, UNICEFi ja vabatahtlike organisatsioonide raames. „Soovisime selle kogemuse Eestis ühte kohta kokku võtta,“ räägib üks Mondo asutajatest ja selle juhatuse esimees Mati Raidma.

Organisatsiooni tegevus jaguneb Raidma sõnul kolme suunda: kriisiabi üleujutuste, loodusõnnetuste, aga ka humanitaarkatastroofide ohvrite-

„Soovisime selle kogemuse Eestis ühte kohta kokku võtta.“

le; arenguabi, millest praegu olulisim Afganistani Helmandi provintsi tervishoiu olukorra parandamine, ning maailmaharidus, mille raames soovitakse teadvustada Eesti ühiskonnas arenguabi andmise vajadust ja võimalust. „Muuhulgas on meil praegu

KATRINA SOKK

Mati Raidma hinnangul soovib iga arenguabi toetaja teada, kuidas tema annetatud raha kasutatakse.

töös projekt, mille raames saab raha annetada konkreetsetele mikroprojektidele. Annetuse eest saab näiteks mõni laps kolmandas maailmas koolis käia või parandatakse kohaliku infrastruktuuri ja soovi korral võib annetaja seda kas või vaatama sõita.

Selline tagasisidestatud abi on oluliselt konkreetsem, kui vaid umbmäärane rahaülekanne mingi organisatsiooni kontole,“ selgitab Mati Raidma.

Riigikogu riigikaitsekomisjoni esimehena töötav Raidma märkis, et

eestlased soovivad järjest enam abistada. Ta lisab sedagi, et Mondos palgalisi töötajaid ei ole ja organisatsioon osalejatele kellelegi tasu ei maksta. „Tegu on puhtalt vabatahtliku tegevusega,“ selgitab ta.

Peep Lillemägi

Mondo kohta lähemalt www.mondo.org.ee

Hanno Pevkur: riigi raha tuleb kasutada targalt

Teatajale andis intervjuu uus sotsiaalminister Hanno Pevkur, kes märkis, et peab üheks suuremaks väljakutseks töötusega seotud probleemide lahendamist.

Esimene kuu sotsiaalministrina on seljataga. Kuidas see aeg on möödunud?

Esimene kuu on olnud väga tihe. Ametit vastu võttes teadsin, et sotsiaalministri amet on raske ka headel aegadel, seda enam nüüd, mil majanduslangus on asetanud meid sootuks teistsugusesse olukorda.

Esimesse töökuusse on mahtunud kohtumised uute kolleegide ja sotsiaalpartneritega, materjalide läbitöötamised, probleemide arutelud ja lahenduste otsimised. Sotsiaalministeeriumi valitsemisala on tõeliselt lai ja mitmekesine ning hõlmab kogu inimese elu. Igas sektoris on meie ees palju väljakutseid. Ühtegi ala ei tohi jätta tähelepanuta, sest iga otsus, mis sotsiaalministeeriumis tehakse, puudutab kõiki meid väga konkreetselt.

Tegevusi on kindlasti palju, aga kui nimetada suurimaid eesmärke, siis mis need oleksid?

Astusin ametisse hetkel, kus sotsiaaltemaatika on väga suure tähelepanu all. Esimene mure ongi iga päevaga kasvav töötus ning sellest kooruvad probleemid, mis puudutavad nii tervise- kui sotsiaalvaldkonda. Oluline on, et töö kaotanud inimene ei jääks üks, vaid ta saaks tuge ning head nõu, kuidas toime tulla. Töötuse leevendamist ning inimese võimalikult kiiret tööle tagasi saamise võimalusi arutasime hiljuti ja arutame ka edas-

KATRINA SOKK

Sotsiaalminister Hanno Pevkur soovib, et töötud võimalikult kiiresti uue ameti leiaksid.

pidi töötajate, tööandjate ning teiste ministeeriumite esindajatega.

Kindlasti on praegusel ajal erineva riigipoolse abi ootus suurenenud, raha jällegi vähem, kui varem. Kuidas selle olukorraga toime tulla?

Soovid ja tahtmised lisaraha järele on sotsiaal- ja tervisevaldkonnas alati suured. Samas peame mõistma, et ri-

.....
Oluline on, et töö kaotanud inimene ei jääks üks, vaid ta saaks tuge ning head nõu, kuidas toime tulla.

gi rahakotis on täpselt niipalju raha, kui seda parasjagu on, ning praegu on ressursid eriti piiratud. Peame väga

täpselt kaaluma, kuhu riigi raha suunata, et see oleks kasutatud targalt ja tooksid parimat tulemust – inimesed oleksid tervemad, pered oleksid tugevad, abivajajad saaksid abi ja nõu. Jah, praegu on majanduses keerulised ajad, aga ühte hoides ning tarku otsuseid tehes saame neist läbi ning kasvame ühiskonnana tugevamaks.

Küsitles Kairi Lutt

Kultuuripealinnaks saamise okkiline tee

Laine Jänes, Eesti Vabariigi kultuuriminister

Tallinna ettevalmistused kultuuripealinnaks valmistumisel on silma torganud mõttetute kempluste ja küsitavate rahvaküsitlustega – nagu näiteks Tallinna Linnateater versus Kultuurikatel.

Teotahet ja sisulist huvi kultuuripealinna programmi ettevalmistamiseks pole kahjuks märgata olnud.

Tallinn soovis ise kultuuripealinnaks saada

Üks võistluse põhimõtteid on, et see on linnade vaheline konkurss ja seetõttu tuleb teha kultuuriaasta ettevalmistused, leida põhilised vahendid projekti läbiviimiseks võitnud linnal endal. Toona oli ka üks Eesti žürii valikut mõjutanud tegureid kaalukas väide, et Tallinna linn saab nen-

de ettevalmistustega finantsilises plaanis paremini hakkama kui väiksemad linnad.

Riik esitas konkursil väljavalituks osutunud Tallinna Euroopa 2011. aasta kultuuripealinna kandidaadiks. Esitasime Tallinna, aga linnajuhtide väljajätmistest jääb vägisi mulje, et korraldusõigus on hoopis riigi kanda. Ilmselt püütakse süüdistuste taha peita neil endil tekkinud probleeme protsessi ettevalmistamisel. Arvestades igaks juhuks kõiki võimalikke arenguid, ja soovides kindlustada kultuuripealinna programmi olemasolu 2011. aastal, on riik koostanud alternatiivkava kultuuriaasta sündmuste korraldamiseks. Loodetavasti seda kava siiski kasutama ei pea, sest koostöö kultuuriaastat ettevalmistava sihtasutuse juhi ja meeskonnaga on hea ja muutub järjest paremaks.

Eelarvekärbe ei puuduta

Loomulikult on kultuuripealinna tiitli tulek Eestisse suureks auks kogu riigi, kes toetab nii täna kui edaspidi paljusid selliseid suurüritusi, mis so-

SCANPIX: PEETER LANGOVITS, POSTIMEES

Tallinn kandideeris uljalt kultuuripealinnaks.

bivad suurepäraselt kultuuripealinna kavasse – olgu nendeks siis PÖFF, Birgitta festival, Jazzkaar või ka 100% riigi poolt rahastatud laulu- ja tantsupidu, mis saigi toodud spetsiaalselt tavapärasest rütmist aasta varasemaks, et esitleda seda kogu maailmale. Lisaks veel sihtasutusele Tallinn 2011 eraldatavad toetused erinevateks sündmusteks, milleks eelmisel aastal eraldasime 4,5 miljonit ning tänavuses

eelarves on 10 miljonit krooni. Vaatamata mahukatele eelarvekärbetele jäi see raha puutumata.

Vaidlemine kui valimispropaganda

Samuti investeerib riik nii Eesti kui ka euroraha Tallinna avamiseks merele – 166 miljonit krooni läheb Meremuuseumi Lennusadama ja vabaõhu ekspositsiooni väljaehitamisse. Kindlasti on oluline ka ligi 60 miljoni krooni suurune investeering Eesti Ajaloomuuseumi suurgildi hoonesse, kus oleks veelgi atraktiivsemalt võimalik turistidele meie ajalugu tutvustada.

Kultuuriministeerium töötab järjekindlalt kultuuripealinna projekti heaks vastavalt võimalustele ja oma loomingulist panust andes. On ilmselt, et Tallinna linnajuhtide pidev vastandumine riigiga on rakendatud oktoobrikuu valimiste, aga mitte kultuuripealinna vankri ette. Sellest on kahju, aga nende stiil ka ei üllata. Loodame, et pärast 2009. aasta valimisi suudab linn taas sisuliselt Tallinn 2011 programmi juurde tulla.

Tasub teada

Hinnalangus Eestis jätkub

Veebruaris odavnes tarbija ostukorv Eesti Statistikaameti andmetel 0,3 protsendi võrra. Võrreldes möödunud aasta veebruariga on hinnatase 3,4 protsenti kõrgem. Viimase nelja kuu jooksul on Eesti hinnatase alanenud 1,5 protsendi võrra.

Majandusaktiivsuse kokkutõmbumisel jätkub surve hindade alanemisele. Nõudlus on nõrk maailma majanduse madalseisu tõttu ja see on alla toonud paljude toormete ning kaubagruppide hinnad. Maailmamaajanduses on palju vabu tootmisressursse viidates hüviste edasisele odavnemisele.

Eesti majanduslangus vähendab nõudlust ja selle tulemusel on korjeringitid järjest enamate hüviste hindasid. Nii on reageerinud juba paljude teenuste hinnad, nt takso- ja majutusteenused, üür, söömine väljaspool kodu. Samas võtab majanduslanguse jõudmine osade kommunaalteenuste hindadesse rohkem aega. Kui ülejäänud hinnad langevad, siis on ka nende teenuste hindade langus hädavajalik.

Soojusenergia odavnes veebruaris viis protsenti ja lähiajal alanemise trend jätkub.

Positiivsena tasub kindlasti mainida piimatoodete letihindade odavnemist, mis tuleneb suuresti ülepakkumisest ja kokkuostuhindade alanemisest. Piimatoodete hinnad alanesid aasta teisel kuul peaaegu kaks protsenti. Samas on teravilja- ja lihatoodet veel vähe odavnenud, mistõttu on siin oodata suuremat hinnalangust.

Järgmistel kuudel jätkub Eesti hinnatase alanemise trend.

Martin Lindpere, Eesti Panga ökonomist

Lennujaam saab Lennart Meri nime

Sügisel, kui toimus uuenenud Tallinna lennujaama pidulik avamine, millega tähistati ligi kaks aastat kestnud reiserminali laiendamise ja lennu-liiklusalala rekonstrueerimistöde lõppu, kuulutas peaminister Andrus Ansip välja valitsuse otsuse anda president Lennart Meri mälestuse jäädvustamiseks kevadel, presidendi 80. sünniaastapäeval, lennujaamale uus nimi – Lennart Meri Tallinna Lennujaam. Tallinna linnavalitsus on nüüdseks valitsuse ettepanekuga nõustunud.

„Lennart Meri oli Tallinna vapimärgi kavaler. Tallinna linn peab oluliseks tema tegevust Tallinna muutmisel Euroopa Liidu ühe liikmesriigi pealinnaks ning tema suurt panust kirjaniku ja vabariigi presidendina Tallinna rahvusvahelise maine loomisel ja Tallinna identiteedi kujundamisel,” vahendas Raepress linnavalitsuse arvamust.

Kohanimeseadus sätestab, et kui kohanime määrab Vabariigi Valitsus, küsitakse enne määramist asjaomase kohaliku omavalitsuse, Tallinna lennujaama puhul seega Tallinna linnavalitsuse ja Rae vallavalitsuse ja kohanimenõukogu kirjalikku arvamust.

Lühidalt

Pärnu noored kogunesid infomessil

Pärnus toimus veebruaris infomess „Suunaja”, mis pakkus noortele ülevaadet õppimisvõimalustest; mure õpilaste arvu pärast sügisel tõi kõik koolid messile. Tänavu toimus infomess juba 14. korda ja hoolimata sellest, et koolid ja organisatsioonid on muutunud kulutuste tegemisel ettevaatlikumaks, täitsid eksponeeritud kogu Pärnu kontserdimaja.

Messiboksidesse olid messil enast üles rivistanud Pärnumaa gümnaasiumid, ülikoolid, rakenduslikud kõrgkoolid, kutsekoolid, noorteühingud ja organisatsioonid, kes ühel või teisel moel noortega kokku puutuvad. Ühe päeva jooksul külastas messi hinnanguliselt 3000 noort ja nooremeest, sest kaugelki mitte kõik huvilised pole enam kooliealised.

„Messil oli esindatud ka Reformierakonna noortekogu, kelle vastu tunti elavat huvi. Messil liitus noorteklubiiga 30 noort, mis annab kindlasti indu juurde uusi üritusi tegema ja Pärnu noorteklubi muutub seeläbi kindlasti aktiivsemaks ka Pärnumaal,” ütles Pärnu noortekogu juhatuse liige Angela Viispart. Hea kokkuleppe saime IRL noortega, kes soovisid Pärnus midagi ühiselt korraldada. Reformierakonna noored lubasid kaasa aidata ka Pärnu noorteliidu tegemistele ja aidata kevadel toimuva konverentsi korraldamisel.

Infomessist oli kasu nii külastajatel kui eksponentidel. Järgmine mess toimub 2010. aastal.

Erki Melts

Pivarootsi mõisas tehakse tööd aasta läbi

Läänemaal on Hanila piirkonna keskuseks kujunenud Pivarootsi mõis, kuhu mõisa eestvedamisel rajatakse spordi-, tervise- ja kultuurikeskus.

Mõis on eraldanud selle tarbeks ligikaudu 1,8 hektarit maad ja kaks hoonet, mis vajavad restaureerimist. Projekt on suur ja selle täitmise toimub ilmselt 5-6 aasta jooksul etappide kaupa.

Läänemaa on kaunis, omapärane loodus on turistidele tõeliseks elamuseks. Mõisahärra Jaan Kriisa leiab, et sealset turismi tuleb turgutada, et Pivarootsis ja ka mujal Läänemaal elu välja ei sureks. „Aidata tuleb väikeettevõtteid, et need püsima jääksid. Vastasel juhul kasvab piirkonnas töötus,” leiab Kriisa.

Esimene, kõige väiksem etapp, Pivarootsi postijaam, on valmis. „Loodan, et suudame näidata, et ühine tegevus Eestis ei ole surnud, vaid kogub uut jõudu,” on Jaan positiivne. Mõisa juures käib töö aastaringiselt. Reformierakonna eestvedamisel ja mõisa toel on võimalik läbi viia suuremahulisi talgud nii nädalavahetustel kui ka nädalaseid töö- ja puhkelaagrite mererannas kadakate keskel. „Toit meie poolt – nooruslik entusiasm ja töötahe teie poolt.” ET

Nigula külaseltsi lapsed loomadele toitu viimas.

Nigula külaselts plaanib mänguväljaku ehitust

Nigula külaselts tegutseb alates eelmise aasta lõpust, kuid juba on ära tehtud palju, et elu kõigi jaoks paremaks ja lõbusamaks muuta.

2008. aasta sügisel nägi il-mavalgust Nigula külaselts Läänemaal, Taebla vallas. Külaselts sai kokku kutsutud tänu sellele, et kohalikud elanikud tahtsid enda ümber olevat paremaks muuta. „Paljud elanikud soovisid, et kodukandis oleks turvalisem ja parem

elada, kuid valimised olid veel kaugel,” märkis Nigula külaseltsi juht ja Reformierakonna liige Margit Tülp.

Kaasaegne mänguväljak

Praegu on käsil projekt koos Palivere aleviseitsiga, mille raames saab Nigula küla kaasaegse laste mänguväljaku. „Väikeseid lapsi on Nigula külas üle kümne, on ka veidi suuremaid lapsi ja lapseootel vanemaid,” räägib Margit mänguväljaku vajalikkusest ning loodab, et siis tahavad väikelastega pered ikka kodukohta

●●●●●●●●●●●●●●●●
Väikeseid lapsi on Nigula külas üle kümne, on ka veidi suuremaid lapsi ja lapseootel vanemaid.

elama jääda. Mänguväljaku ehitus algab kevadel.

Kevadine rattauritus

„Suveks on mänguväljak kindlasti valmis,” rõõmustab Margit.

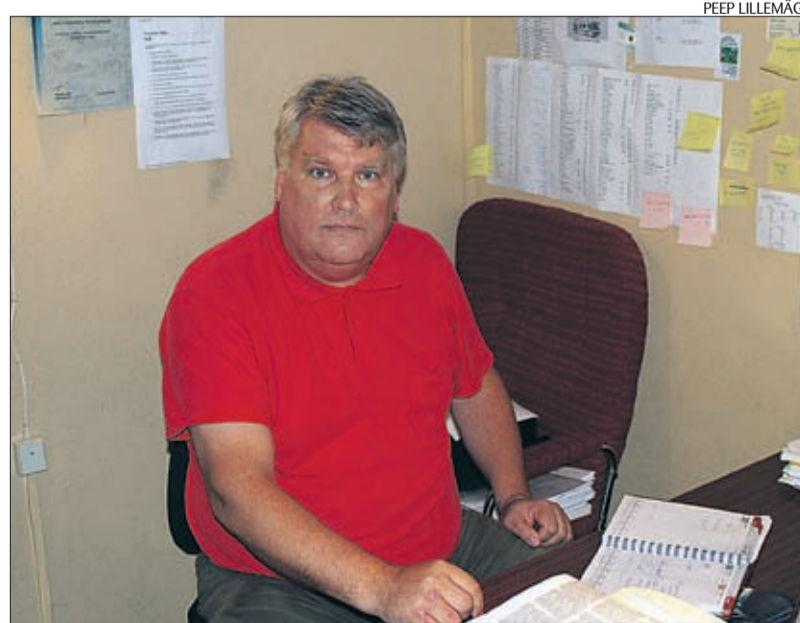
Aktiivsed külaseltsi liikmed korraldavad koos Nigula motopoistega ja Lääne politseiga aprilli lõpus ka rattaurituse. Toimuvad vigursõidud, maastikusõit, originaalseima jalgratta konkurs ning saab teha rattalube. „Ürituse eesmärk on liiklusalase huvi tekitamine ning tervisliku liikumisviisi propageerimine lastes ja noortes, pakkuda osalejatele ja pealtvaatajatele atraktiivset tegevust ja meelelahutust, tähistada jalgrattahooaja algust,” räägib Margit rattaurituse mõttest lähemalt. IET

Artur Valk soovib suvekodu omanikel end Hiiumaa elanikeks registreerida

Kõrgessaare vallavolikogu eelarvekomisjoni liige ja vallakeskuses Vaba Aja Keskust juhatav Artur Valk on murelik. Keskuse eelarvet tuleb tänavu oluliselt kärpida.

„Kui mullu oli meie eelarve poolteist miljonit krooni, siis tänavu tuleb läbi ajada kuni kolmandiku väiksema summaga,” selgitab mees. Ka valla eelarve väheneb ja on tänavu 20 miljonit krooni.

Vaba Aja Keskus selle juhataja sõnul tegevust siiski jätkab. Laulukoor läheb laulupeole, ka rahvatantsurühm Ungrulust valmistub tantsupeoks, erinevad ringid nii kooliealistele kui pensionäridele tegutsevad kevadeni. Ka võrkpalli ja saalihoki harrastajad saavad treeningutele tulla. Sügiseks

Artur Valk oma töölaua taga.

selgub rahakoti tegelik seis.

Artur Valk soovib Kõpu poolsaarel teist kodu omavatel inimestel end Hiiumaa elanikeks registreerida. See tooks vallale maksuraha ja aitaks omanikke selle paigaga, kus neil kinnisvara, paremini siduda. „Lisaks maksurahale oleks kohalikele elule kindlasti kasuks, kui siia tuleks ka suvehidlaste „mõistus ja süda“. Tegemist on paljuski inimestega, kes oma teadmiste-kogemustega suudaksid ka kohapealset elu paremaks muuta. Värske pilk kõrvalt on sageli vajalik, et näha asju veidi teise nurga alt ja pakkuda kohapealsetele probleemidele uusi lahendusi,” arutleb Artur Valk lisades, et end Hiiumaal elanikeregistrisse kirja pannud inimesel põhjuslik sirge seljaga ja täie õigusega ka kohalikele võimule nõudmisi esitada. IET

Kuressaare Päevakeskus

Töö eakatega toob rõõmu!

Kuressaare Päevakeskuse juhataja Tiia Tammsalu otsustas pool aastat tagasi jätta 25 aasta pikkuse töö tekstiiliettevõtluses ja võtta vastu uus väljakutse sotsiaalhoolekandes.

„Meeldiv on märgata, kuidas Saaremaa vanem põlvkond uue-venesse ühiskonda üha paremini sobitub, kuidas pensionieaski tööd tehakse, üha julgemalt sõna võetakse, järjest rohkem ja kaugemale reisitakse, oma kodu kaunistatakse, elu rõõmsameelselt suhtutakse,“ arwab Tiia ja leiab, et vananemise kulgu ja tempot mõjutab suuresti inimese geneetilise tausta kõrval eelkõige just tema enda elulaad ning ühiskondlik aktiivsus.

Teadlikkus kasvab

Et vananemise kaasnevad proble-

mid on suuresti seotud tervise, psühhosotsiaalse hakkamasaamise ning sotsiaalse toetuse olemasoluga, siis on Tiia Tammsalu püüdnud Kuressaare Päevakeskuse töö korraldamisel pakkuda eakatele võimalust osaleda sotsiaalses tegevuses. „Ka on ak-

On vahva, et sain elult uue väljakutse uue ameti näol, mis on toonud ja toob jätkuvalt palju toreid inimesi, hetki ja positiivsust minu igapäevaelu!

tiivsed nii massaažiteenuse kasutamine kui võimlemistundides osalemine, see aga peegeldab otseselt eakate teadlikkust hea kehalise ja vaimse tervise säilitamise vajalikkuse kohta,“ räägib Tammsalu.

Tiia tunneb heameelt ka selle üle,

Tiia Tammsalu

et psühholoog Signe Sarah Arro loengud vananemise, hirmude, üksinduse ja üksiolemise teemadel on toimunud täissaalile. „Tunnevad ju paljud end kas pärast laste kodunt lahkumist, töise tegevuse lõppemist, abikaasa või elukaaslase surma või

pikemaajalise haiguse tõttu teinekord hüljatuina.“

Positiivsust igasse päeva

„Kuid ka põlvkondade vahelistes suhetes võib peituda oht, et mittemõistmine põhjustab isolatsiooni ja tõrjumist, mis omakorda toob endaga kaasa üksindusetunde,“ arutleb Tiia. Nüüd on eakail võimalus oma muredele psühholoogilt tuge saada ja lahendusi leida.

Tiia usub, et inimene ei saa ise määrata, kuidas tema elu kulgeb, kuid ta saab mõjutada seda, kuidas ta oma eluga ümber käib. „On vahva, et sain elult uue väljakutse uue ameti näol, mis on toonud ja toob jätkuvalt palju toreid inimesi, hetki ja positiivsust minu igapäevaelu! Kolleegide ja eakate inimeste tänulikkus ning rahulolevad pilgud on parim tõestus sellest, et saan oma tööga päevakeskuse juhina hästi hakkama!“ ütleb Tiia Tammsalu lõpetuseks. **Kärt Luik**

Lühidalt

Leisi ettevõtluse päev.

Leisi vallas kavandatakse tööpörsi

Mõned nädalad tagasi, Leisi valla kahe inimesega arutledes, sündis mõte – proovime teha Leisi vallas ettevõtlikkuse päeva pealkirjaga – Ma ise (ilu-)tegija!

Mida see päev endast kujutaks? See oleks päev, kus Leisi valla ettevõtlikkud inimesed tuleksid kodudest välja näitama oma hobitegevuse tulemusi, harrastusi, näputööd, käsitööd, oskusi jne. Ettevõtlikkuse päeval saaksid ka Leisi vallas tegutsenud ettevõtteid soovi korral oma teenuseid ja tooteid tutvustama tulla. Praegu on ju sisetarbimise suurenemine üks kindel hoob majanduse parandamisel – alustame siis oma vallast.

Abivajaja kohtub abistajaga

Paneme käima ka Leisi valla oma tööpörsi. Kaks tahvli – ühele poole saavad kirjutada inimesed, kes soovivad näiteks kas või abi ukseleku parandamisel, lae värvimisel, puude lõhkumisel jne. Teisele tahvli aga saavad kirjutada oma kontaktandmed inimesed, kes on nõus mingit tööd või teenust tegema. Olemas on kuulutuste tahvel, kus kõik inimesed, kes soovivad midagi müüa või osta, saavad oma soovid koos kontaktandmetega kirja panna. Kellel on soov Leisi valla elu kohta mõtteid ja ettepanekuid avaldada, siis selle jaoks on samuti võimalus.

Tervislikud eluviisid esiplaanile

Inimese elujõu aluseks on tervis. Leisi valla ettevõtlikkuse päeva raames on plaanis loengud tervislikust toitumisest, rahvameditsiini teemadel (ravimtaimed jne), üldse tervise teemadel, kohapeal toimub ka kepikõnni õpetus jm huvitavat, mis peaks andma elujõudu, uusi mõtteid ja hoogu raskest ajast üles saamiseks.

Leisi valla ettevõtlikkuse päev – Ma ise (ilu-)tegija on plaanis korraldada 4. aprillil. Tegemist on kõigile tasuta üritusega, mida proovivad käima tõmmata Leisi valla reformierakondlased koos kõigi huvilistega. Kellel huvi ürituse kohta saada või mõtteid, kuidas seda paremini teha, võtke ühendust Annika Vallauga (tel 5451 9221) või Andrus Kandimaga (tel 503 3930).

Andrus Kandima

Kristiina Ojuland: vabadus on kõige tähtsam!

23. veebruaril külastas Eesti Vabariigi 91. aastapäeva puhul Pärnu Raeküla gümnaasiumi Riigikogu aseesimees Kristiina Ojuland.

Kristiina Ojuland andis 9.-12. klasside õpilastele ühiskonnaõpetuse tunni. Ta rääkis Eesti Vabariigi tekkest, taasiseseisvumisest ja Riigikogu praegustest tegemistest, samuti suhetest Venemaaga ja sellestki, millist rolli täidame Euroopa Liidus. „Noored, kes täna ellu astuvad, võtavad vaba ja sõltumatut Eesti Vabariiki kui loomulikku nähtust, kus inimene on oma otsustes ja tegudes vaba. Aga see ei ole alati nii olnud. Murelikuks teeb, et üha rohkem on ka Eestis kuulda juttu: kas meil on ikka vaja demokraatiat, demokraatlikult valitud parlamenti, äkki piisaks 3-4 inimesest, kes otsustaksid kõikide eest, jne. See on libe tee, mis viib samasugusse vaikivasse ajastusse nagu

oli 1930ndatel aastatel, ja mis lõppes Eesti Vabariigi okupeerimisega pooleks sajandiks. Demokraatia ehk ei olegi parim valitsemisvorm, kuid paremat ei ole keegi suutnud pakkuda,“ ütles Kristiina Ojuland oma esinemises Winston Churchilli poolt kunagi lausutud meenutades.

Noori huvitas veel haldusreformi teema ja lisaelarve. Raeküla gümnaasistid jäid kuulduga väga rahule ja leidsid, et sellised tuntud ja tunnustatud inimesed võiks tihedamini kooli külastada, et koolipere kuuleks infot päevakajalistest teemadest nii sise-, kui välispoliitika kohta otseallikatest.

Kristiina Ojuland osales ka aktusel, kus koolinoored astusid üles erinevate laulu- ja tantsuetteastetega, mis olid väga heal tasemel. „Tarmo Leinatammel ei ole mõtet enam Laululähingu võitjat otsida, tulgu siia kooli ja kuuluta võitja välja!“ naljatas poliitik, olles koolikooride nii kõrge tasemest pisut üllatunudki. **ET**

Kristiina Ojuland Pärnu Raeküla Gümnaasiumis.

Saare maavanema aastapäeva vastuvõtt Orissaares

23. veebruaril toimus traditsiooniline Saare maavanema Toomas Kasemaa Eesti Vabariigi sünnipäevale pühendatud vastuvõtt. Peakohaks oli valitud Orissaare uus spordihoone.

Üritus algas sõbraliku käepigistusega kokkutulnuile maavanema ja tema abikaasa poolt, mille järel kõlasid Eesti Vabariigi hümn ning Saaremaa Lipu laul.

Maavanem meenutas oma pidukõnes saarlaste muistset kangelast Suurt Tõllu, kelle tegemised olevat rohkem seotud meie igapäevategemistega. Vahe vaid selles, et Tõll tegutses saare rahvale nõu andes enamjaolt üksi olles. Maavanem soovis rahvale sama suuri tegusid elu arendamisel, kuid erinevalt Tõllust, teha kõike üheskoos.

Maavanema järel kõneles Orissaare vallavanem Raimu Aardam, kes soovis muuhulgas kõigile kohalviibijatele meeldivaid hetki Orissaare uues spordihoones. Järgnes maakonna teeneteplaatide jagamine tublidele maakonna elu arendajatele.

Kultuuriprogramm oli kokku pandud 2009. aasta üldlaulu- ja tantsupidu silmas pidades ning esinejateks Orissaare kultuurimaja, Orissaare

Toomas Kasemaa

gümnaasiumi, Orissaare muusikakooli, Tornimäe rahvamaja ja Muhu kultuurikollektiivid. Tantsumuusikat pakkus kohalviibijatele Muhu saare

kollektiiv "Laulusõbrad".

Aarne Põlluäär,
Orissaare vallavolikogu arenduskomisjoni esimees

Tallinna Värav

Tallinna Värav on ainus säilinud 17. sajandi vallivärav Baltikumis. Kuni 1710. aastani nimetati seda Rootsi kuninga järgi Carl Gustavi väravaks.

Väravast viis sild üle Vallikraavi ja postimaantee ning suundus mööda Ringi tänavat parveületuskohale, sealt läbi Vana-Pärnu Tallinna. Värava autoriks peetakse tunnustatud kindlusehite spetsialisti Erik Dahlbergi, kes rajas sarnased Kuningavärvad ja bastionid ka Narva ja Riiga.

Pärnus asuv väravaehitis koos kahe bastioni ja vallikraaviga otsustati 19. sajandil pärast sõjaliste kindlustuste likvideerimist säilitada. **ETI**

Eesti Teataja

Eesti Teataja
Eesti Reformierakond
Tõnismägi 9, 10119 Tallinn
Toimetusega saab tööpäevadel 10-14
ühendust telefonil 5850 1122 ja
meiliaadressil: teataja@reform.ee

Saada vastus märksõnaga "lahendus" 5. aprilliks aadressile Tõnismägi 9, 10119 Tallinn või e-posti teel teataja@reform.ee ning osale Eesti Teataja meene loosimisel.

Ristsõna lahendus

Ees- ja perekonnanimi

Postiaadress või e-post

Telefon

Eelmise peaaühinna võitis Vello Vendelin

Oma andmeid edastades nõustun tulevikus saama Eesti Reformierakonda ja selle poliitikutuid puudutavat infot või reklaami, mille edastajatel või töötlejatel luban kasutada oma andmeid nimetatud eesmärgil tingimusel, et andmeid ei kasutata muuks kui Eesti Reformierakonda ja selle poliitikutega seonduva informatsiooni või reklaami edastamiseks.

Cimble ***	Tundelised helindid	Sundiv	Norra suusanaine Kokkuleplane	Saksa jalgpalli- legend	Näitle- janna	Rida	Tallinna ase- linnapea	Vahel	Veerikkad kohad	Keele- teatmik	Mehkel- dus	Lundver
Egiptuse jumal			Polkovnik saksa sõjaväes Ephoh					Kõmu- reporter Kutsuv hüüe Krokodill				
Veeokogu kalda- pealne						Sõsara- kesed Jahutoode						
Külm kaste (8 tähte)										10000 m2 Alkoholi- tootja		
Ruumikas				Vene helilooja Paljaltolek								Kõhku- mine
Neem		Hollandi vutikuulsus Isiklik liik- lusvahend			Itaalia veini- piirkond ... Baltica							
Värsk kandi elanik Küla											Tund Aar	
				Isikukood Junnid				Kõigest hoolimata Rikas jänki Teatmeteos				
Piirkond Rootsis Venelase jaatus			Euroliidu abiprojekt Liialt			Erbium Tiivulised olendid		Desktop Prima- baleriin			365 päeva Jõgi Londonis	
...matk Churchilli lemmikasi					...-Hiina F-1 endine pilot			Hiidlanna peakate Koeratõug				
			Siseruumi- lembene Aedik Multi Use Trailer					Sportifirma Sohvri vaenlane				
Muinasaeg Kuulus ase- rite portvein				Mängu- kannid Metroo			Veendumus Peatäis magamist			Äriühing Tänav Tin. vanalinnas		
								Peep Taimla saade Superluks				Loodus- kaitse
James Watt'i leiutis (9 t) Suhtlus- portaal												
				Brasiilia jalgpalli- legend				Tantsu- pedagoog Logard				

